

Catre: Victor-Viorel Ponta, Prim-Ministru

Catre: Rovana Plumb, Ministrul muncii, familiei, protectiei sociale si persoanelor varstnice

Catre: Codrin Scutaru, Secretar de Stat în Ministerul muncii, familiei, protectiei sociale si persoanelor varstnice

Stimate domnule Prim-Ministru,

Stimata doamna Ministru,

Stimate domnule Secretar de Stat,

Am luat la cunoștință faptul că Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Dizabilități a fost înființată, fiind desemnată să ducă la îndeplinire obligațiile prevăzute în Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități, ratificată de România prin Legea nr. 221/2010.

Această scrisoare cuprinde câteva dintre așteptările pe care semnatarii - persoane cu dizabilități, organizații neguvernamentale, profesioniști, alți susținători - le consideră esențiale pentru ca, după o lungă perioadă de stagnare și erori, problematica dizabilității să fie abordată corect, pe baza drepturilor omului, egalitate și nediscriminare, în acord cu prevederile Convenției ONU și a altor tratate internaționale la care România este parte.

Considerăm că persoanele cu dizabilități trebuie să constituie o prioritate centrală în politicile sociale, care le tratează de prea mult timp ca „beneficiari pasivi”, fără a interveni hotărât pentru îndepărtarea/eliminarea barierelor prin care societatea le limitează participarea și prin care, în multe cazuri, le menține în izolare. Convenția ONU afirmă cu fermitate faptul că dizabilitatea este „un concept în evoluție și că rezultă din interacțiunea dintre persoanele cu deficiențe și barierele de atitudine și de mediu care împiedică participarea lor deplină și efectivă în societate în condiții de egalitate cu ceilalți”.

Curtea Europeană pentru Drepturile Omului a condamnat România în dosarul Valentin Câmpeanu vs. România, mass-media internă prezintă frecvent cazuri grave de încălcare a drepturilor și demnității acestor persoane și, totuși, în acest moment, nu există o asumare la nivel politic național a unei viziuni care să conducă, în mod coerent și perseverent, spre recunoașterea persoanei cu dizabilități ca cetățean cu drepturi egale.

Inceputul a fost făcut prin înființarea acestei noi instituții dedicate intereselor și drepturilor persoanelor cu dizabilități.

De asemenea, pentru a continua în ritm susținut și a recupera din diferențele de sistem și de abordare, am considerat important să aducem în atenția dumneavoastră următoarele aspecte:

1. În lipsa desemnării unuia sau a mai multe puncte de contact în cadrul guvernului pentru probleme referitoare la implementarea Convenției, Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Dizabilități trebuie să devină acel mecanism de coordonare prevăzut de Convenția ONU în art. 33, pct 1, care să asigure și să promoveze exercitarea deplină a tuturor drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, pentru toate persoanele cu

dizabilități.

Luând în considerare acestea, reformularea denumirii instituției în Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități ar constitui un semnal extrem de pozitiv pe care Guvernul României îl poate da.

2. Implementarea Convenției ONU privește, pe de o parte, respectarea angajamentelor asumate prin ratificare și, pe de altă parte, proiectarea, planificarea și punerea în practică a tuturor măsurilor specifice corespunzătoare în diferite sectoare ale vieții sociale, economice, politice, culturale. Autoritatea noii instituții care coordonează implementarea Convenției trebuie să fie asigurată fără echivoc prin hotărârea de organizare și funcționare a Guvernului României.
3. Până acum, politicile publice referitoare la dizabilitate nu au luat deloc în considerare relația dintre persoana cu deficiență și mediul în care aceasta trăiește. Schimbarea de paradigmă de la “pacient” la “cetățean” este un proces întârziat în România față de alte țări din Europa și din lume. Persoanele cu dizabilități trebuie să fie încurajate și sprijinite să participe la viața economică și socială. De aceea, consideram necesar ca instituția nou creată să elaboreze anual rapoarte care să cuprindă indicatori de participare activă și incluziune socială.
4. Instituția nou creată trebuie să respecte întru totul principiul *Nimic despre noi, fără noi!* Este esențial așadar ca în funcționarea instituției nou create să fie prevăzută obligativitatea consultării permanente și regulate cu persoanele cu dizabilități, mai ales în exercitarea funcției de reglementare.
5. In funcționarea instituției nou create trebuie să se definească și să se identifice atribuțiile de monitorizare și control a respectării drepturilor omului pentru persoanele cu dizabilități, precum și atribuțiile de evaluare a stadiului de implementare a Convenției.
6. În anul 2010 a fost desființat și Institutul Național pentru Prevenirea și Combaterea Excluziunii Sociale a Persoanelor cu Handicap, aflat pe atunci în subordinea ANPH. Institutul asigură efectuarea de analize și studii comparative, precum și cercetări privind concepte, teme și practici în domeniul dizabilității iar aceste atribuții specifice nu au fost alocate / transferate niciunei instituții. De aceea, considerăm extrem de importanta crearea unei unități de cercetare în instituția nouă.
7. De asemenea, așteptăm ca în atenția noii instituții să fie prioritare cel puțin aceste două dintre dezideratele momentului: dezinstituționalizarea persoanelor cu dizabilități adulte și crearea pentru acestea de servicii în comunitate, precum și utilizarea pentru înființarea și dezvoltarea serviciilor pentru persoanele cu dizabilități a fondului de handicap, obținut din penalizarea instituțiilor, companiilor și organizațiilor cu peste 50 de angajați, care nu angajează 4% persoane cu dizabilități.

Sperăm ca instituția nou creată să devină atât un motor al schimbării de paradigmă în domeniul dizabilității cât și un instrument eficient de acțiune politică și de implementare a unor politici incluzive, pentru ca persoanele cu dizabilități să devină cu adevărat cetățeni cu drepturi egale ai acestei țări!

Va mulțumim pentru atenția acordată, vă stăm la dispoziție cu informații suplimentare dacă veți considera necesar și vă asigurăm de întreaga noastră considerație!

Semnatare:

Rețeaua națională Dizabnet, a furnizorilor publici și privați de servicii sociale pentru persoanele cu dizabilități (94 organizații prestatoare de servicii, 5 aderenți persoane fizice)

Federația Națională a Organizațiilor prestatoare de Servicii Sociale (FNOSS) – 10 organizații neguvernamentale prestatoare de servicii sociale

Rețeaua națională SeniorNet, a furnizorilor de servicii de îngrijire la domiciliu – 54 organizații membre

Federația Organizațiilor Neguvernamentale pentru Copil (FONPC)

RENINCO – Rețeaua națională de Informare și Comunicare pentru Integrarea în Comunitate a Copiilor și Tinerilor cu Cerințe Educative Speciale

Comisia ONG a județului Iași (39 organizații neguvernamentale din județul Iași)

București, 18 decembrie 2014